

ЗАМАН

Газета издаётся на балкарском языке с 1924 года

Интернет-версия: gazeta.zamankbr.ruКЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ЖЫЙЫЛЫУ

Республикабыз къуралгъанлы 100-жыллыгъыны байрамын бийик даражада ётдюрюрге борч салыннганды

КъМР-ни Башчысыны къуллугъун болжаллы халда толтургъан **Казбек Коков** Къабарты-Малкъар Республика къуралгъанлы 100-жыллыгъын байрамлауға хазырлануу эмда аны бардыруу жаны бла къурау комитетни биринчи жыйылыуун бардыргъанды. Аны ишине КъМР-ни Парламентини бла Правительствосуну башчылары, КъМР-де баш федерал инспектор **Евгений Ткачев**, профсоюз биригиуленни, жамауат организацияланы, муниципал районланы бла шахар округланы таматарлары къатышхандыла.

РФ-ни Президенти **Владимир Путинни** 2018 жылда 16 октябрьде къол салыннган Указына тийишлиликде, дегенди **Казбек Коков**, юбилейге аталгъан къууанчлы ишле республикада 2022 жылда ётерикдиле. Жуукъ заманлада, деп белгилегенди регионну оноучусу, Россейни Правительствосуну федерал къурау комитетни къауумун тохташдырып, аны къабыл кёрлюкдю. Ары

федерал министерстволаны бла ведомстволаны къуллукъчулары бла бирге Къабарты-Малкъарны власть органларыны келечилери да кирликдиле.

- Алай байрамга хазырлануу эмда аны бардыруу жаны бла баш ауурлукъ республикалы къурау комитетге жетгенин аныларга керекди. Бу ишге жууаллы кёзден къарарыгъызыны, аны бюгюнден окъуна башларыгъызыны тилейме. Республиканы жамауат-политика жашауу Къабарты-Малкъарны халкъына, келир тёлюлеге да къадар эмда тарых магъананы тутхан ишни белгиси бла ётерча ётерге тийишлиди, - деп чертгенди Коков.

Жыйылыуда КъМР-ни культура министри **Мухадин Кумахов** бла КъМР-ни къурулуш эмда жол мюлк министри **Вячеслав Кунижев** докладла ётгендиле. Белгиленнгенича, баш къууанчлы ишле 2022 жылда сентябрьни ал кюнлеринде ётерикдиле. Программага кёре шухлукъну концертлерин, Къабарты-Малкъарны Москва-

да Маданият кюнлерин, битеурроссей илму конференцияла, турист фестивалыла, жаш тёлю этнофорумла, волонтёр проектле, спорт эришиуле, Кюнчыгъышны къырал музейинде бла Художникни ара юйюнде сурат кёрмючле бардырырга белгиленеди.

Андан сора да, культура хазнага саналгъан объектлени

тарых сыфатларын къайтарыу жаны бла ишлени ахырына жетдирирге, саулукъ сакълау, билим беруу, спорт, маданият мекямла ишлерге эмда алгъыннгыларын жангыртырга, жолланы, шахар эмда эл тийрелени тап халга келтирирге мурат этиледи. Республика къуралгъанлы 100 жыл толгъанын байрамлауға федерал

бюджетден 250 миллион сом чакълы берилликди.

Кенгешде айтылгъан оюмлага бла эсгертиулеге кёре, байрам ишлени программасын жангыдан жарашдырырга буюрулгъанды.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствосуну пресс-службасы.

Комиссия

Керекли оноула этилгендиле

КъМР-ни Башчысыны къуллугъун болжаллы халда толтургъан **Казбек Коков** Терроризмге къажуу комиссияны (АТК-ны) жыйылыуун бардыргъанды. Аны башлай, регионну оноучусу РФ-ни Президентини «Терроризмге къажуу мадарланы юсюнден» Указына тийишлиликде республикалы АТК-ны къауумуна къырал башчыны СКФО-да толу эркинлик келечисини аппаратыны КъМР-де баш федерал инспектору **Евгений Ткачев** къошулгъанын билдиргенди.

Кенгешде терроризмни бла экстремизмни ниетлерини жаш адамланы араларында жайылыуларын тыйыуу амаллары сюзюлгендиле. Терроризмге къажуу кюрешге себеплик этген жамауат, политика, социал-экономика эмда башха халланы тинтиуноу эсеплерине бла бу ишни игилендириуноу мадарларына энчи эс бурулгъанды. Андан сора да, Терроризмге къажуу миллет комитетни жашауу магъаналы объектлени къоруулау жаны бла оноуларын толтурууу амаллары да туура этилгендиле.

Жыйылыуда тийишли министрстволаны, шахарланы бла эллени башчылары да кеслерини оюмларын айтхандыла. Сюзюлген темага кёре керекли оноула этилгендиле.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствосуну пресс-службасы.

Малкъар халкъны жангырыууну кюню къууанчлы халда белгиленнгенди

Малкъар халкъны къыраллыгы къайтарылгъан кюн, хар замандача, республиканы битеу шахарларында, район араларында, эллеринде къууанчлы ётгенди. Къурманлыкъла этилгендиле, той-оюннга кёп адам къатышханды. Профессинал артистле, художестволу коллективле да адамланы кёллерин кётюрген концертле кёрюзтгендиле.

Малкъар халкъны жашаууна, айныу жолуна аталып тематика ингрле, тюбешиле, сурат кёрмючле, спорт эришиуле бардырылгъандыла. Бюгюн биз аланы бир къауумундан халпарла билдиребиз.

Байрамга аталгъан материаланы 2,3-чю бетледе окъугъуз.

КЪУУАНЧ

Къууатлыкъ, жарыкълыкъ, зауукълукъ сагъат
бла жарым къалай озгъанын сездирмедиле

Малкъар халкъны жангырыууну кюннюе жораланып Нальчикде Музыкалы театрда байрам концерт болгъанды. Сагъат бла жарымны ичинде республиканы белгилли артистлери бла жаш жырчыла, мил-

лет тепсеулени ансамбльлери да жыйылгъанланы фахмулары бла къууандыргъандыла. Концертге уа Къарачай-Черкесни къырал ансамбли «Элбрус» бютнюнда къууат бергенди.

Къууанчлы концертте келгенлени арасында уа КъМР-ни Башчысыны Администрациясыны таматасы **Мухамед Кодзоков**, Парламентни спикери **Татьяна Егорова**, РФ-ни Къырал Думасыны депутатлары **Гекиланы Заур** бла **Адальби Шагашев**, КъМР-ни толтуруучу власть органларыны федерал органла бла байламлыкъла жаны бла энчи келечиси **Геннадий Губин**, министрле, депутатла да бар эдиле.

Байрамгъа аталып эки кёрмюч да къуралгъанды. Музыкалы театрда кирген жерде таулу кийизлени, алада хар биринде сейир накъышланы кёрюрге боллукъ эди. Фойеде уа эски таулу элени, миллетни белгилли адамларыны суратлары кёргюзтюлгендиле. Жыйылгъанлагъа къобуз тартыула, миллет тепсеуле бла тюбегенлери къууанчны бютнюнда жарыкъ этгенди.

Концертни аллында **Мухамед Кодзоков** республиканы Башчысыны къуулгъун толтургъан **Казбек Коконув** алгъышлауун окъугъанды. Анда малкъар халкъны къыраллыкъны къайтарылгъан кюн КъМР-ни тарыхында тюзюк бла кертили хорлагъаныны белгиси болгъанын чертилгенди. «Битеу республикагъа да къууанчлы кезиуде къарындаш малкъар халкъны айныу жолунда социал-экономика, культура, билим жаны бла алапат жетишимлери, ниет кюнчю, къураучу хунери бла да ёхтемленебиз», - деп жа-

зылады анда.

Концерт программа уа керти да бай эм сейир эди. Сахнаны жасалгъаны, анда уллу экранда Малкъар ауузланы айбат жерлерини, белгилли адамларыны суратлары кёргюзтюлгенлери да байрам халны кётюргендиле дерге боллукъду.

Ол кюн сахнагъа чыкъгъан Текуланы Амурну, Тёппеланы Алимни, Мусукаланы Русланы, Холамханланы Къайсыны, Жаникаланы Эльдарны, Атырзаланы Эльдарны ауазлары жарыкълыкъ бергендиле. Ольга Сокурова да саугъалагъанды миллетге жырын. «Балкария» къырал ансамбльни ариу тепсеуленине, хар замандача, толкъун къарсла бла тюбегендиле. Музыкала театры хор уа «Тепсеиди таулу жаш Исламей», «Боз алаша» деген жырланы тауча айтханларына жыйылгъанла бютнюнда бюсюрег къарс ургъандыла.

Къулийланы Къайсыны, Мечиланы Кязими кёчгюнчюлюкню къыйынлыкъларыны, ата журтха термилину, Кавказгъа къайтыуну юслеринден назмулары да окъулгъандыла сахнадан. Терк къазакъланы тепсеу ансамбли уа малкъар халкъгъа энчи саугъа хазырлагъанды. Артистле «Зовут меня в Балкарию» деген жырыны айтып, анга тепсеу да къурап, концертте къууат бергендиле.

Ол кюн сахнагъа сабий чыгъармачылыкъ коллектив-

Мухамед Кодзоков.

ле да чыкъгъандыла. Битеу концертни да баш ниети мамырлыкъгъа, республикада жашагъан халкъланы араларында бирликге, тынчлыкъгъа чакъыруу болгъанды. Жаш артистле, таматала да Къабартны бла Малкъарны

Ольга Сокурова.

айырыр кюч болмагъаныны юсюнден жырла айтхандыла. Сагъат бла жарым къалай ётгени да кёрюмгегенди концерт асыры сейирден. Кертиди, театры ичинде жер азлыкъ этип, адамлагъа сюелип къараргъа да тюшгенди, алай ол да байрам халны бузгъан болмаз, баям. Жыйылгъанла артистлеге ыразылыкъларын билдирип, алагъа ёрге туруп къарс ургъандыла. Ахырында уа театры фойесинде жаш адамла той къурагъандыла.

ТИКАЛАНЫ Фатима,
Суратланы **ХОЛАЛАНЫ**
Марзият алгъанды.

Тёппеланы Алим.

ЭЛБРУС РАЙОН

Кёрмюч, жырла, тепсеуле, футбол оюн

Элбрус районну битеу элперинде да белгилегендиле Малкъар халкъны жангырыууну кюннюе. Баш къууанчлы ишле уа Тырнауудда «Тотур» стадионда ётгендиле. Ала къолдан усталаны краеведение музей къурагъан кёрмючюнден башлангъандыла. Аны къонакъла, ол санда КъМР-ни Правительствосуну Председателини биринчи орунбасары

– эл мюкнюе министри **Сергей Говоров**, Бахсан райондан бла шахардан, Прохладныйден, Нарткъаладан делегацияла, районну учрежденияларыны, организацияларыны эмда предприятяларыны оюучулары администрацияны башчысы **Залийханланы Къаншаубий** бла бирге жокълагъандыла. Андан сора художестволу са-

модеятельностъну коллективлери бла артистле театр халда концерт къурагъандыла. Ол башланырдан алгъа келгенлени КъМР-ни Башчысыны кёулгъун болжаллы халда толтургъан **Казбек Коконув** атындан **Сергей Говоров**, **Залийханланы Къаншаубий**, Бахсан муниципал районну бла Бахсан шахар округну администрацияларыны башчылары **Артур Балкизов** бла **Хачим Мамхегов**, Нарткъаланы таматасы **Исмаил Аталиков**, Прохладна районну айырыу комиссиясыны председатели **Али Лутов**, Прохладный шахарны оюучусу **Игорь Тараев** алгъышлагъандыла эмда къарындаш халкъгъа мамырлыкъ, монглукъ, жашнау тежегендиле.

Андан сора Холамханланы Къайсын, Жаникаланы Эльдар, Жаппулану Ахмат, Гайылану Тахир эм башха жырчыла, «Салам» тепсеу ансамбль да

усталыкъларын аймагъандыла. Ол кезиуде стадионда миллет ашарыкъла – эт, локъумла, боза, айран – бла сыйлау баргъанды.

Концерттен сора футболдан терели оюн баргъанды. Бу жол «Элбрус» эмда Ставрополь крайдан «Георгиевск» команда тюбешгендиле.

Малкъар халкъны жангырыу-

уну кюннюе аталгъан къууанча Минги тауну тийресинде да баргъандыла. КъМКЪУ-ну соллу базасында уллу концерт, миллет усталаны ишлерини кёрмючю, монг столла да къурагъандыла.

Алиса ТАРИМ,
Элбрус районну администрациясыны пресс-службасы.

ЧЕРЕК РАЙОН

Жаууннга да къарамай

Эрттенликден да сууук эди, лейсан жауун да ууак себедей. Анга да къарамай, Къашхатауну администрациясынын аллында кеп машина, адам бар эди. Ала, Малквар халкыны кыраллыгы кыйтарылган кюннге атап, элден тау жайлыкка бла Акъ-Суугъа ётуп, ызларына кыйтыр акылдадыла.

Сагъат тогъузда жолгъа тебирейдиле. Атланырдан алгъа район администрацияны башчысынын орунбасары **Улбашланы Сахадин** селешеди. Жыйылганлагъа жол ызларын белгилейди, хар бирине ариу алгышла да айтып ашырады.

Машинала, бир бири ызларындан тизилип, миллет байраклары да чайкъала, ашыкъмагъанлай тебирейдиле. Алайда квалганла уа Маданият юнге жыйыладыла. Анда уа, жер-жерледен келип, кызла, жашла тепсегендиле, жырлагъандыла. Кюн жауунду болгъанына да къарамай, ары да кеп адам келгенди. Къашхатаучула, хар замандача, бу байрамны кыуанчлы халда ётдургендиле.

ОСМАНЛАНЫ Хыйса.

Уллу-гитче да бирча къатышып

Байрамны Огъары Малкварны школларында да белгилегендиле. Экинчи номерли мектепде республикабызны битеу районларындан он команда келип, волейболдан турнир бардыргъандыла. Аны бизнесмен **Гузойланы Руслан** кыурагъанды.

Биринчи номерли школда уа элни таматарын жыйып сыйлагъандыла. Ары хурметли **Цийкъанланы Мухадин хажи** да келген эди. Акъсакъланы жыйылыуларында Граждан жамауат бла байламлыкъ бюрютю эм миллетлени ишлери жаны бла министерствону келечилери да болгъандыла, алгъыш сёзле айтхандыла.

Ветеранланы советини башчысы **Къазакъланы Борис** бла аны орунбасары **Лёлюкаланы**

Мурадин кысыха сёзлеринде миллетлени араларында шүёхлукъну уллу магъанасын чертгендиле, Уллу Ата журт урушда да ол фашистлени хорларгъа болушханын айтхандыла, бюгюннюкде да биз бирликни жолундабыз, дегендиле. Черек районну администрациясынын кыурау ишнине управлениасынын башчысы **Байсыланы Харун**: «Кёчкюн-чюлюкка кыйынлыкъ энди таулу халкъ кермесин, ёсе келген тёлубюз мамыр жашауда айнысынла, законсузлукъ, зорлукъ озгъан жыллада квалсынла», - дегенди.

Чегетде уа, эллиле, ахча жыйып, сабийлеге оюнла кыурагъандыла. Хорлагъанла саугъала алгъандыла.

БАЙСЫЛАНЫ Марзят.

БАХСАН РАЙОН

Айырмалылары саугъалау, хант къаннгала кыурау

Жанхотияда кыуанчлагъа Бахсан районну башчылары, прокуратураны, ветеранланы биригиюну, эллине оючулары, жаш тёлү да чакъырылгъандыла.

Байрамгъа КъМР-ни Правительство суну Председателини биринчи орунбасары **Сергей Говоров**, Элбрус районну администрациясынын башчысы **Залиханланы Къаншаубий**, Бахсан эмда Прохладный шахарланы таматарлары **Хачим Мамхегов** бла **Игорь Тараев** келгендиле. Аланы Бахсан

районну администрациясынын таматасы **Артур Балкизов** алгышлагъанды, малквар халкъгъа, байрамгъа келгенлеге да насып, тынч-ырахат жашау тежегенди.

Байрамны кезиуонде бюрютюрлю ёлюмледе айырмалы урунган таулула саугъалангъандыла. Къонакълагъа аламант концерт да кёргюзтюлгенди, хант столла да кыурагъандыла.

Арина КИЛЯРОВА,

Бахсан районну администрациясынын пресс-службасынын башчысы.

ЧЕГЕМ РАЙОН

Къараучуланы кёллерине жетгендиле

27 мартда Чегем шахарны Маданият ююнде уллу концерт болгъанды. Анга кыурау Чегем районну администрациясынын башчысы **Артур Текушев**, аны биринчи орунбасары **Жанкишиланы Жагъафар**, Жер-жерли самоуправленианы советини председатели **Хасанш Одижев**, финансла, билим беруу эм культура ёлюмлене келечилери, эллине таматарлары, эм башхала келгендиле.

Артур Текушев алгышлау сёзюн айтхандан сора

концерт башланганды. Анда «Эрирей», «Жашлыкъ», «Чегем» кыуумла, Батырбийланы Лейля бла Люза, Мызыланы Зейтун, Таукенланы Салим жырлагъандыла, «Шаудан», «Чегемни жигитлери» эм «Чегемни жигитлери» жаш тёлү сабий миллет тепсеу ансамбльде да кыураучуланы кёллерин кётургендиле.

МАГОМЕТЛАНЫ Сулейман.

Жортууулла, машинала бла айлануу

Чегем чучурланы тийресинде «Мамырлыкъ, кыуанч сизге, саула!» деген ат бла уллу байрам баргъанды. Ол кюн жыйылгъанланы алгышларгъа КъМР-ни Парламентини Председателини орунбасары **Жанатайланы Салим**, депутатла **Макытланы Талип** бла **Хочуланы Рамазан**, Чегем районну администрациясынын башчысы **Артур Текушев**, аны биринчи орунбасары **Жанкишиланы Жагъафар** келгендиле.

Къонакълагъа Тебем Чегемни администрациясынын башчысы **Къонакъланы Илияс** тубегенди. Ол, башхала да алгыш эте, республикада кyonшулукъда жашагъан миллетлеге мамырлыкъ, насып эмда бар игиликке тежегендиле. Элли огурулу акъсакъланы **Габоланы Аслан**

да ёсюп келген тёлуге адетнамысха сакъ болуруларын насийкат этгенди.

Быйыл жаш тёлү кыурап, машинала эм атла бла жортууула бардырылгъандыла.

Хар замандача жырлап, тепнамысха сакъ болуруларын насийкат этгенди.

Быйыл жаш тёлү кыурап, машинала эм атла бла жортууула бардырылгъандыла.

БАЙТУУГЪАНЛАНЫ Исмайыл.

Таматалагъа - энчи эс эм кыйгъырыу

Яникойда, тёреде болуучусу-ча, къонакълагъа кесини эшиклерин эл школ ачханды. Байрамгъа элли акъсакълалары чакъырылгъандыла, тышындан къонакъла да келгендиле.

Аланы санында КъМР-ни Парламентини Председателини орунбасары **Жанатайланы Салим**, Парламентини Жамауат советини председатели **Бечелланы Илияс**, Парламентини

депутатлары **Макытланы Талип** бла **Хочуланы Рамазан**, Чегем районну администрациясынын башчысы **Артур Текушев** эм башхала бар эдиле.

Жыйылгъанланы Жанатайланы Салим, бу школну бошагъанладан бири Бечелланы Илияс, Яникой бла Каменка эллине ветеранларыны советини таматасы **Талпасханланы Науруз**, Звёздный посёлканы бла Шалушка элли башчылары **Ольга Селихова** бла **Хачим Куннижев** да алгышлагъандыла.

Ызы бла «Эрирей» бла «Жашлыкъ» жыйылгъанланы халкъ сойген жырлары бла кыуандыргъандыла. Андан сора къонакъбайла, жыйылгъанланы хант къангалагъа чакъырып, сыйлагъандыла.

ТАППАСХАНЛАНЫ Аминат.

Талпык

Къайсы жаны бла да хайырлыды

Къабарты-Малкъарда къырал эмда муниципал жумушлары тамамлаучу арадан (МФЦ) былтыр бюджетте жюз миллион сом хайыр тюшгенди, деп билдиргенди экономиканы айнытууны министри Рахайланы Борис.

- МФЦ-ны адамла жумушларын терк тындырадыла, аны бла бирге республиканы бюджетине да иги файдда ётдюрюледди. Сёз ючюн, былтыр ол 100 миллион сом ишлегенди. Аны экиден бири къыралны бюджетине жиберилгенди, къалганы уа республиканыкъына, - дегенди Рахай улу министрестовну коллегиясында.

Бююнлюкде Къабарты-

Малкъарда МФЦ-ны Нальчикде баш офиси, жержерледе уа онеки бёлюмю эмда узакъ элдеде 115 келечиси ишлейдиле. Алада предпринимательлеге да жумушла этиледиле. Аны ючюн деп бир бизнес-офис эмда эки тийишли ара къуаралганды, деп билдиргенди министр.

Саулай алып айтханда, учрежденияда 350 тюрлю ишни тамамларга боллукъду. Былтыр аладан 674 минги этилгенди. Бу ёлчемге жыл сайын къошула барады. Бизнес бёлюмледе уа 19 минг чаклы жумуш тамамланганды.

УЛБАШЛАНЫ Мурат.

Байрамлыкыла

Бир бирлерини энчиликлерине тюшюне

ЮНЕСКО-ну башламчылыгы бла Науруз байрам къууанчы эмда халкъла аралы даражада 2009 жылдан бери белгиленип тебирегенди. Сагъынылган организация аны маданият хазаны тизмесине къошханды.

махкемеде бу халда беш жылдан бери къууалып, энди ахшы төреге айлана барады. Ол малкъарлылага, къабартылага да ыразылыгын билдирип, быллай тюбешиле, бир бири-бизни энчилигибизни кёрюрге

Эсерте кетейик, ол жерчилик бла байламлы эм эрттегили байрамга саналады. Бююнлюкде Науруз къырал даражада Иранда, Азербайджанда, Гюржюде, Кыргызстанда, Узбекистанда, Тюркюде, Къазахстанда, Таджикистанда, Татарстанда, Башкъортстанда белгиленеди. СКФО-ну республикаларында да ол кюн къууанчы жыйылыула оздыла.

Бу кюнледе аллай ингир Нальчикде Культура фондда да болганды. Аны төрт миллет диаспора - «Азери» (азербайджанлылары), «Туугъан тил» (татарлылары), «Дагестан» (дагстанлылары), «Ватан» (тюркюленди) - биригип къуаралганды. Аны хурметли къонакълары уа КъМР-ни Парламентини депутаты Газаланы Масхут, Пятигорскдан Байрам Бабаичев башчылык этген «Науруз» атлы ансамбль, башхала да келгендиле.

Жыйылгъанла бир бирлерин алгъышлай, байрам жарыкъ халда озганды. Сагъынылган халкълары келечилери бирсилени кеслерини миллет ашлары бла да сыйлагандыла. Хант столлада ариу кёгерип ёсген будайны да - табийгъатны жаз башында жангырыууну белгисин - кёрюрге боллукъ эди. Андан а арта, сёз ючюн, азербайджанлыла халыуа этедиле.

Бизге «Азерини» башчысы Али Дадашев билдиргенге кёре, байрам сагъынылган

онг бергенлеринден сора да, арада байламлыкълары кючлегенлерин айтханды.

Эм алгъа, жангы жылдача, бу байрам юйорде белгиленеди. Арта уа уллу жыйылыула, оюнна къууаладыла. От этип, андан секирген төре да барды. Ол адамны аман кёзден, башха палахладан сакълайды деп ийнандыла.

Бир бирге къонакъга баргъан адет да жюрюйдю. Бютюнда аны ызындан келген бир ненча орта кюн (байрым ингир) сыйлыгъа тергеледиле. Ала уа жерни, кёкню, сууну, отну дегенча белгилеридиле.

Къалай-алай эсе да, айтханыбызча, ол кюн миллетлени энчиликлери да эсленеди. Кавказда да ол жерчилик бла байламлыды. Жерге урлукъ салыуун, экинчи баразаны байрамына саналады.

Ол кюн жыйылыуула келгенле жаз башында кертиси бла да табийгъат жангыргъанына дегъида бир кере тюшонгенлеринден сора да, байрамны къуарган диаспораланы къонакъбайлыкларына ыразылыклары билдиргендиле. «Науруз» ансамбль бла СКГИИ-ни студентлери уа барысын да тепсеулери, жырлары бла да миллет маданиятны хычыуунлугъуна, бай төрелерине да ёлгендиле.

МОКЪАЛАНЫ Зухра. Суратны ХОЛАЛАНЫ Марзият алганды.

АХШЫ ТЁРЕ

Фахмуларына – тийишли багъа

Къабарты-Малкъарны Театрда ишлегенлерини союзу, байрам кюнлерине атап, къууанчы ингир къуарганды. Аны кезиунде сейир конкурс болганды, фахмулары бла къуаруулагъа кеслерин сойдюрген артистлени саугъалагандыла, кёп ариу алгъышлаула айтылгандыла.

Байрамны Фатима Чехмахова бла Мызыланы Аубекир бардыргандыла. Анга КъМР-ни премьер-министрини орунбасары Мурат Карданов, республиканы Башчысыны къуллугъун болжаллы халда толтургъанни кенгешчиси Уяналаны Аминат, культура министр Мухадин Кумахов, аны орунбасары Къарчаланы Амина, Парламентни маданият, граждандар обществону институтларын айнытуу эм аспалмы информация органла жаны бла комитетини башчысы Борис Паштов, КъМР-ни профсоюзларын башчысы Фатима Амшова, КъМР-ни тишируларыны союзу маданиятда ишлегенлени профкомуну таматалары Аугият Каскулова бла Марьяна Даова чакъырлыгандыла.

Республиканы Башчысыны къуллугъун болжаллы халда толтургъан Казбек Коконун атындан жыйылгъанланы Театрны халкъла аралы кюню бла алгъышлауун Мухадин Кумахов окугъанды. «Бизни республикабыз театр

төрелеге байды, белгили артистлери бла ёхтемленеди. Уллу чыгъармачылык хазналары бла сагъынылган махемелерибиз эстетика эм ниет байлыкны къуаруула, патриотизмни бла адамлагъа соймекликни кючлейдиле. Быйыл Россейде Театрны жылына саналады. Ол Къабарты-Малкъарны маданият жашауунда ызын къоярына, жангы сахна экспериментле эм бийик художестволу оюнна бла белгили болуруна ишкисизме», - деп айтылганды анда.

Андан сора министр республиканы театрларын артистлери Бегийланы Заурну, Холамханланы Къайсынны, Хасан Бидовну, Созайланы Марьямны, Альбина Бесланееваны, Тамара Сафарованы, Азамат Цавкиловну,

Фатима Кумыкованы, Марина Михайлованы Культура министрестовну сыйлы грамоталары бла саугъалаганды.

Театрда ишленелени регион союзу башчысы Мая Фирова бу биригюню сыйлы грамоталарына Куна Жакамухова, Тамара Балкарова, Вадик Мисостов, Жапуланы Сакинат, Текуланы Раузат, Мызыланы Тауби, Гусейнов Олег, Фергюкъланы Халимат, Залим Карданов эм башхала тийишли болгъанларын айтып, аланы бергенди. Эм иги тиширу, эр киши, экинчи планлы рольланы ойнагъан артистле да саугъала кюллу болгандыла. Байрам ингир жыр, тепсеу бла бошалганды.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфийа.

ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИЯ

Аланы усталыкълары - къоркъуусузлукъну, тынчылыкны жалчытыу

27 мартда РФ-ни Миллет гвардиясыны аскерлерини кюню белгиленеди. Профессионал байрамларын келеринде Росгвардияны КъМР-де Управлениасыны башчысы Сергей Васильев журналистле бла тюбешип, службаны тарыхыны, бююнлюкде болууну бла борчларын юслеринден айтханды эмда соруулагъа жууапла бергенди.

да толтурабыз, ол санда терроризмге къажу операциялагъа къатышабыз. Адамланы ырыскыларын, къыралны иелигинде болгъан объектлени да сакълайбыз, энчи къалауурланы ишлерине контрольну тамамлайбыз», - деп билдиргенди ол.

Жылыны аллындан бери уа СОБР эм ОМОН бёлюмледе къуллукъ этгенле, право низам-

къалай толтурулганыны юсюнден билдиргенди. Аны айтханына кёре, бююнлюкде УВО-ну къуллукъчулары төрт минден аслам объектни къоркъуусузлукъун жалчытадыла.

Аладан 24-сю федерал магъаналыдыла, 13-сю уа миллет гвардия борчу халда сакъларга керекли мекамладыла (гидроэлектростанцияла, аэропорт, Бах-санда Нейтрини обсерватория эм башхала). «Жылыны аллындан бери УВО-ну къуллукъчулары «Тревога» деген чакъыруу бла объектлеге минг кере баргандыла. Аны хайырындан төрт бузукълукъну тохтатырга онг болганды. 17 адам право низамны бузгъанлары ючюн ишле органлагъа берилгендиле», - дегенди Эндрейланы Марат эмда жылыны ичинде ведомстводан тышында къалауурла сакълагъан объектледе тонау, урлау болмагъанларын чертгенди.

Жыйылыууда сёз лицензия-эркилик беруу бёлюмю ишини юсюнден да барганды. Ол жаны бла управленианы башчысыны орунбасары Заурбек Хачемизов сауулану жюрютууге лицензия берууно, ведомство электрон халда толтургъан жумушларын юслеринден билдиргенди.

Ахырында право низамны сакълауула журналистлени сорууларына жууапла бергендиле. Сергей Васильев а Росгвардияны аскерлери мындан ары да халкъны къоркъуусузлукъун, республикада тынчылыкны жалчытыу борчуну бет жарыкълы да къатышханды. Ол а адамла эмда къыралны иелигинде болгъан ырыскыны сакълау иш

ТИКАЛАНЫ Фатима.

Эсигизге салайыкъ, РФ-ни Миллет гвардиясыны аскерлерини федерал службасы къыралны башчысыны указы бла 2016 жылда къууалганды. Аны къауумна ич аскерле, энчи борчла толтургъан ОМОН, СОБР къауумла, ведомстводан тышында къалауурла эмда лицензия-эркилик беруу ара киргендиле.

Сергей Васильевни айтханына кёре, бююнлюкде Росгвардияны КъМР-де Управлениасы Шимал-Кавказ аскер округну къауумнда артыкъда магъаналы борчлары толтурады. «Биз жамауат низамны бла къоркъуусузлукъну жалчытыу жаны бла къыйын эм жууаплы ишни бардырабыз. Андан сора да, энчи борчлары

ны сакълауула башха органлада коллегалары бла бирге 370 энчи аскер жумуш тындыргъандыла. Сергей Васильевни айтханына кёре, оператив-профилактика ишни чеклеринде 20 минг адам бла 16 минг машина тинтилгендиле, аманлыкыла этгенлерине ишекли 50 адам тутулганды. Закусус сатыу-алыудан 800 шеша аракъы, 18 минг литр этил спирт, 8 саут эмда минден аслам окъла сыйырылгандыла.

Тюбешиле ведомстводан тышында къалауурланы Нальчикде управлениасыны башчысыны орунбасары Эндрейланы Марат да къатышханды. Ол а адамла эмда къыралны иелигинде болгъан ырыскыны сакълау иш

Белгили спортчуларыбыз

Жашларыбыз не заманда да кючлери, къарыулары бла атларын айтдыра келгендиле. Сюргонно аллында, ол кыйын жыллада да кеп тюрлю эришууде кеслерин танытхандыла.

Сёз ючюн, Малкъардан Асанланы Хаджи-Муратны, Таулуланы Бийсолтанны, Гуталаны Рамазанни бла Гюзюланы Башчыны, Кенделенден Чочайланы Хусейни бла Мусукаланы Домашны, хасаниячы Тауырзаланы Далхатны, Къашхатаудан Къыргыз ССР-ни чем-

пиону болган пелиуан Ксаналаны Эрменбийни эм дагыда, алача, ктарыулу жашланы хорламлары, жүрекlege таукеллик салып, не мудах кюнде да таулуланы кёллерин кётюргендиле.

Жангы тёлөде да бардыла алагъа ушагъан къарыулу жашла, насыпха. Аланы уллу, гитче хорламлары да ёхтемлендиреди бизни. Ол къууанчыбызны ызы юзюлмей барсын деп бюгюн бир къаумун сагынабыз.

КЮЧЛЮЛЮК, ТАУКЕЛЛИК, ХОРЛАМГЪА ТАЛПЫНЫУЛУКЪ

Маккаланы Хасанни жашы Махти – Россей Федерацияны сыйлы тренери, Къабарты-Малкъарны физкультурасыны эм спортну сыйлы ишчиси, КъМР-ни Парламентини депутаты, Спорт эм туризм комитетни председателини экинчиси. Россейни Профсоюзларыны ара советини биринчилигини чемпиону, Казаньда халкъла аралы турнирни кюмюш призёру, спортну устасы болуп келип, Тырныаузда гёжефлени хазырлап башлагъанлы 20 жыл болады.

Дагыда Махти ауур атлетикадан тренерди. Белгили спортчула Аккайланы Хаджи-Муратны, Созайланы Мухамматны, Геккиланы Таукъанни эм халкъыбызны атын махтау бла айтдыргъан башха жашланы да ол хазырлагъанды. Бу кюнледе сынаулу тренерни Туркменияны жыйымдык командасына баш тренер болургъа чакъыргъандыла.

Аккайланы Магметни жашы Хаджи-Мурат – ауур атлетикадан Россейни тогъуз кере чемпиону, 2004 жылда Олимпиада оюнланы кюмюш призёру, 2008 жылда – доммакъ призёру, 2011 жылда дунияны чемпиону эм Европаны чемпиону. Аны Россей Федерацияны сыйлы тренери

Маккаланы Махти юйретгенди. «За заслуги перед Отечеством» II даражалы орден бла сауыгаланганды. «Россейни спортну сыйлы устасы», «Къабарты-Малкъарны физкультурасыны эм спортну сыйлы ишчиси» деген даражалы атагъа тийишли болганды. Юрист эм экономист билими барды.

Ёлмезланы Мукайлы жашы Абдул-Халим – Къаягъа ёрлеуню эм спорт туризмин Къабарты-Малкъар федерациясыны президенти, Россей МЧС-ни Элбрусда излеу-къутхару отрядыны халкъла аралы къутхаруучусу, дунияны бек бийик тауу – Эверестге (бийиклиги 8848 м.) эки кере да чыкыгъан таулу жаш: биринчи кере – 2009 жылда, экинчи кере уа – 2011 жылда.

Абдул-Халим жыйырма беш жылны ичинде Россей МЧС-ни Элбрусда излеу-къутхару отрядында ишлегенди, беш жүзден артык къутхару операциягъа къатышханды. Минги таугъа – эки жүзден аслам кере, Кавказда, Алтайда, Гималайда да бийиклеге чыкыгъанды.

Доттуланы Жамални жашы Ахмат – Къабарты-Малкъарны физкультурасыны эм спортну сыйлы ишчиси, профессионал боксдан дунияны интерконтинентал чемпиону, Россейни төрт кере, Кюнчыгыш Европаны да эки кере чемпиону.

Профессионал спортдан кетгенден сора Тырныаузда «Геолог» спорткомплексге таматалык этгенди. 2009 жылда уа Россейни Сбербанкны Тырныаузда бёлюмюне таматгъа салынган эди. Анда тамам бир жыл ишлегенди, белгисиз аманлыкъчыланы кёлларындан жоюлганды.

Тюменланы Хусейни жашы Альберт – боксдан Россейни спорт устасы, аскер кюл кюч бла туюшуден эмда къатыш единоборстводан Россейни чемпиону, боксда жаш тёлуюн арасында битеудуния чемпиону, полноконтактный кюл туюшоуден

Евразияны чемпиону. Аскер кюл кюч бла туюшуден биринчилигин алып, алтын майдалгъа эки кере да (2009, 2013 жж.) тийишли болганды.

Хаджиланы Тагирни жашы Азвор – Россей МЧС-ни Элбрусда излеу-къутхару отрядыны халкъла аралы къутхаруучусу, 2012 жылда Эверестге чыкыгъан экинчи таулу жаш. Ала Шимал федерал округну субъектлерини байракъларын ары чыгъаргъандыла.

Азвор а ары дери, Ата журт урушда алынган Улуу Хорламны байрагын Минги тауну башында орнатханды.

Аккайланы Алимни жашы Азнауур – Россей МЧС-ни Элбрусда излеу-къутхару отрядыны халкъла аралы къутхаруучусу, Россейни альпинизм федерациясыны баш тренери эм бийик тау школну устасы, альпинизмден спорт устасына кандидат, ол жаны бла экинчи категориялы инструктор-методист. 2017 жылда майда Эверестге чыкыгъанды.

Басмагъа **МУСУКАЛАНЫ Сакинат** хазырлагъанды.

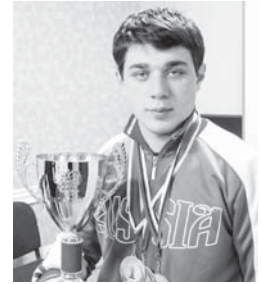
АУУР АТЛЕТИКА

Бир эришиуден - юч майдал

Москвада ауур атлетикадан Россейни биринчилиги бардырылганды, анга кыралны эм кючлю жаш гёжефлери къатышхандыла. Анда Элбрус районну олимпиада резервли спорт школундан Гюлюяланы Расул жетишмилли болганды – ол юч майдал бла кыйтханды. Расул спортну устасыды, эришиуге Къабарты-Малкъарны бла Москваны атларындан къатышханды. Биринчиликде ол «А» къауумда сынашханды. Штанганы тартып алыуда алгъа – 118, ызы бла уа 122 килограммны кётюргенди.

Алай, жарсыугъа, 125-ни уа алалмагъанды. Болсада 122 килограммны кётюрюрге андан сора башха спортчуланы къарыулары жетмегенди, алай бла эм иги кёрюмю анда къалганды.

Штанганы тюртуп алыуда уа жерлешибиз 143, 148, ахырында уа 153 килограммны кётюргенди. Алай бла эм ахшы-275 эсеп бла биринчи жерге чыкыгъанды. Андан тышында, гёжеф энци упражнениялада болдургъан жетишмилери

ючюн да сауыгаланганды. Тренери Муаед Шаов айтханга кёре, Расул ауур атлетика бла жети жылгъа жууукъ заманны кюрешеди. Россейни былтыргъы биринчилигинде тёртюнчю жерни алган эди, быйыл а, «алтынны» къытып, усталыгын иги да ёсдюргенин кёргозгенди.

Атлет кыралны юниор жыйымдык командасына киреди, аны санында энди Европаны биринчилигине хазырларыркыды. Ол а сентябрьде Молдованы Кишинёв шахарында боллукъду.

ГРЕК-РИМ ТУТУШУУ

Энди - Россейни биринчилигине

Ставрополь шахарда грек-рим тутушудан СКФО-ну биринчилиги бардырылганды. Анда 60 килограмм ауурлукъ къауумда Россейни даражалы эришиулерине къатышыр ючюн Элбрус районну спорт школундан Боллуланы Алим да къаты кюрешгенди.

Алгъа ол Дагыстандан гёжефни 8:4 эсеп бла хорлагъанды, алай артда чеченли спорт-

чугъа къытдыргъанды. Ючюнчю жер ючюн Боллуулу Шимал Осетия-Аланиядан спортчу бла тубешгенди эм аны 8:0 эсеп бла хорлагъанды.

Алай бла Алим, доммакъ майдал алып, Россейни биринчилигине айырылганды. Ол а апрельни ортасында Москвада боллукъду. Гёжеф тренер Ёзденланы Мухтарда жаруа этеди.

Анатолий ТЕМИРОВ.

«КъМР-Медиа» ГКУ-ну, КъМР-ни Журналистлерини союзну коллективлери, «Советская молодёжь», «Кабардино-Балкарская правда», «Адыгъ псалъэ», «Заман», «Горянка», газетлени, «Литературная Кабардино-Балкария», «Ошхамахо», «Минги-Тау», «Солнышко», «Нур», «Нюр» журналланы редакциялары, «Къабарты-Малкъар» ВТК-да, «Нальчик» ОРТК-да, «КъМР-инфо» информация агентствода, «Эльбрус» издательствода, «Тетраграф» ООО-да ишлегенле **ЗАНКИШИЛАНЫ Коккозну кызы Елизаветагъа** аны атасы **ЗАНКИШИЛАНЫ Кисханы жашы Коккоз** дуниясын алышханы бла байламлы, уллу бушуу этип, къайгы сёз бердиле.

«КъМР-Медиа» ГКУ-ну, «Къабарты-Малкъар» ВТК-ны, КъМР-ни Журналистлерини союзну, «Кабардино-Балкарская правда», «Адыгъ псалъэ», «Заман», «Горянка», «Советская молодёжь» республикалы газетлени, «Литературная Кабардино-Балкария», «Ошхамахо», «Минги-Тау», «Солнышко», «Нур», «Нюр» журналланы редакцияларыны, «Нальчик» ОРТК-ны, «Къабарты-Малкъар» ГТРК-ны, «КъМР-инфо» информация агентствону, «Эльбрус» китап басманы, «Тетраграф» ООО-ну коллективлери «Кабардино-Балкарская правда» газетни корреспондентни **МАЗУРЕНКО Марина Игоревнагъа** атасы **МАЗУРЕНКО Игорь Станиславович** ёлгени бла байламлы, уллу бушуу этип, къайгы сёз бердиле.

